

გამომავლის პროფესიული სფერო

მოგავალი წლიდან ლაზოკატორიული ნაწილი რეალურად შვეა საბამოსლო დავალებებში

ერთიანი პროფესიული გამომავალი

გოგი ჩერელაშვილი: სკოლის გამოსაშვებმა გამოცდებმა ეროვნული გამოცდების შედეგებზე დადებითი გავლენა იქონია. ფიზიკის მაგალითზე, შემოიღო ვთქვა, რომ თუ შარშან მხოლოდ 81 აბიტურიენტი აბარებდა და აქედან 56% ჩაიჭრა, ნელს 350 აბარებდა და აქედან მხოლოდ 37 ჩაიჭრა. რეალურად შეიძლება ითქვას, რომ 5-6-ჯერ მეტმა ბავშვმა აიღო ხელში ნივინი, ისინავე ფიზიკა და სახეზეა გარკვეული პროგრესი. იმედი, რომ გოგი ნელს ვითარება კიდევ უფრო გაუმჯობესდება.

გია ხატისაშვილი: ქიმიამ, თითქმის, გაორმაგდა აბიტურიენტების რაოდენობა და თუ შარშან 38% ჩაიჭრა, ნელს ეს მაჩვენებელი გაანაწირდა. ამას ხელი შეუწყო გამოსაშვებმა გამოცდებმა და ასევე სასწავლო ოლიმპიადებმა. ოლიმპიადებზე უფრო ადვილია თვისების ნამდვილი ბრძოლა გაიმართოს. შე-

რას ვგეგმავთ მომავლისთვის? თუკი სახელმწიფოს მიერ გამოცხადებული პრიორიტეტი არის საბუნებისმეტყველო საგნები და ზუსტი მეცნიერებები, როგორც ჩანს, მომავლისთვის უფრო გავართულებთ პროგრამას, ისე ამოცანებს და დავალებებს. ყველაფერს გვიჩვენებს საცდელი ტესტირებები, რომლის მიხედვითაც ვადგენთ, როგორც ნესი, სამომავლოდ სირთულის ინდექსებს და სხვა პარამეტრებს.

განსაკუთრებით სასწავლო ფიზიკის გამომავალი

გოგი ჩერელაშვილი: მოგესხენებათ, სასერტიფიკაციო გამოცდა ფიზიკაში ნელს პირველად ჩატარდა და სახანძრობილო შედეგი არ გვაქვს, რაც მოსალოდნელიც იყო. საცდელი ტესტირებებიც აჩვენებდა, რომ პედაგოგთა მომზადების დონე სასურველი არ შეესაბამება. მიუხედავად ამისა, არანაირ უფ-

თონ პედაგოგების აზრით, სასწავლო გეგმა ნაკლებად მოითხოვდა ამოცანების ამოხსნას და უფრო გათვლილი იყო ინფორმაციის მოძიებაზე და ა.შ. ამბობენ, რომ მათ სკოლაში, ბოლო 6 წელია, ამოცანა არ ამოუხსნიან და ამ საკითხში სრული დეკლარაციაცაა აქეთ. მაგრამ რა გეგმა არ უნდა იყოს, პედაგოგმა თვითონ უნდა შეიტანოს ამოცანათა კრებულები, თუმცა, ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ ქართულ ენაზე ამოცანათა კრებულები ძნელად ხელმისაწვდომია, რაც დიდი დანაკლისია.

ჩვენს თაობას ახსოვს, რომ სამედიცინო ინსტიტუტში მისაღებ გამოცდებზე ფიზიკაში მოთხოვნების შეუღლებლად მალალი დონე იყო. ჩვენი მიზანია, ამ დონეს მივაღწიოთ, უფრო სწორად - დავეტრუნოთ, თუნდაც პედაგოგებით.

გია ხატისაშვილი: პედაგოგებს გამოცდებისთვის მომზადებული დამზარებელი სახელმძღვანელოები სჭირდებათ. ქიმიას და ბიოლოგიას შეიქმნა ასეთი სახელმძღვანელოები, ვფიქრობთ, ამან დადებითი როლი ითამაშა. სამომავლოდ იგეგმება სახელმძღვანელოების მომზადება ფიზიკაშიც.

გოგი ჩერელაშვილი: პრობლემა სხვა რამეშია - სასკოლო პროგრამა ფუფუნება სასკოლო მათემატიკას. რაც შეეხება უმაღლეს ფიზიკას, რასაც ნებისმიერ პედაგოგს გადმოეცა უმაღლესი სასწავლებელი, რომელიც დაამთავრა, ეფუძნება დიფერენციალურ და ინტეგრალურ აღრიცხვას. ამ მათემატიკური აპარატის გარეშე ჩვენ ისევ სასკოლო პროგრამას დავეტრუნებოდით. ისეთი აზრით იყო, მასწავლებელი გამოგვეცადა სასკოლო პროგრამით (მოსწავლის პროგრამით), მე მგონია, ეს ნოსტრია. გამოდის, რომ მასწავლებელს, რომელიც წარჩინებით დაამთავრებს სკოლას, უკვე შეუძლია ამისთვის დაეხმარება. მაშინ, როცა პედაგოგს, კიდევ მოეთხოვება ნაკლებობა 4 წელი და კიდევ 2 წელი მაგისტრატურა. პედაგოგს, რომელიც ასეთი დონის განათლებას იღებს, რა თქმა უნდა, ცოტა მეტი უნდა მოეთხოვოთ. ამიტომ პედაგოგთა საგამოცდო პროგრამაში შეტანილი გვაქვს დიფერენციალური და ინტეგრალური აღრიცხვის

როცა ლაბორატორიები არ იყო, შევცადეთ ვირტუალური ცდა შევგეტანა საგამოცდო ტესტები. აღწერილი იყო ცდა, მოტანილი იყო მონაცემები და შემდეგ პედაგოგებს მოეთხოვებოდათ ამ მონაცემების განახალირება, შედეგების გამოყვანა. ახლა უკვე ლაბორატორიული ნაწილი რეალურად შევა საგამოცდო დავალებებში.

რადგან გამოცდის ჩამმარებელი პედაგოგების რაოდენობა დიდია, დრო კი - შეზღუდული, ამიტომ სასკოლო ლაბორატორიაში 30-50 პედაგოგის გამოცდა ერთდროულად შეუძლებელია, ამისთვის საჭიროა დიდი ბაზა. ტექნიკურად ასეთი გამოცდის ჩატარების საშუალება მოგვეცა სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტში (ხელმძღვანელობასთან წინასწარ სიტყვიერი შეთანხმება გვაქვს), სადაც არის სოფლიური ბაზა და გამოცდების პერიოდში დავეთხოვთ ქიმიის ლა-

ბორატორიის. ფიზიკაში ასეთივე სოლიდური ბაზა იქმნება ტექნიკური პარტამენტში, იქაც სიტყვიერი შეთანხმება გვაქვს, რომ სიმამრებით დავკეთებთ.

ნინო გიგიაშვილი: გამოცდას ჩააბარებს პედაგოგი, რომელიც ორივე ნაწილს დასძლევს. პირველად, იგლისში, ტესტურ ნაწილს განიხილავს, ვინც გადასახვას ზღვარს, სერტიფიკატის მისაღებად პედაგოგი გადებული იქნება, გაიაროს ლაბორატორიული ნაწილიც.

სასწავლო ოლიმპიადის ფინალურ ტურს ფიზიკასა და ქიმიას დამებარება ლაზოკატორიული ნაწილი.

ნინო გიგიაშვილი: თუმცა, ქიმიის ოლიმპიადის დონის ფარგლებშიც ტარდება და მისი პროგრამა უფრო ახილავს ჩვენს პროგრამასთან. თუ მოხერხდება, იქაც შეიძლება მოისინჯოს შესაძლებლობები.

ნინო გიგიაშვილი: კარგი ბავშვები ნამდვილად გვაყვას, ისინი თეორიულად საკმაოდ ძლიერად არიან მომზადებული, რა თქმა უნდა, არცერთი სასკოლო პროგრამის ფარგლებში.

გია ხატისაშვილი: ამ ბავშვების დიდი ხანია ვაკვირდებით. სამი წლის წინ ჩატარდა პირველი ოლიმპიადი ქიმიის და ისინი, ვინც მასში VII-VIII კლასებში იყვნენ, ყოველწლიურად აუშვებობენ თავიანთი ცოდნას. ნიჭიერი, პერსპექტიული ბავშვები ნამდვილად გვაყვას. შესაბამისად, მასწავლებლების სასერტიფიკაციო გამოცდებში კიდევ იმეტომ არის საჭირო, რომ ასეთი ბავშვების სათანადოდ მომზადება შეძლოს სკოლის მასწავლებლებმა. სამწუხაროდ, ჩვენი მესამეკურსელები თუ მეშვიდეები, თუმცა, შეიძლება შეირჩეს კარგი მონაცემების მქონე ბავშვების გუნდი და მათთან მწვრთნელმა იმუშაოს დამატებით - მოამზადოს საერთაშორისო ოლიმპიადისთვის.

გოგი ჩერელაშვილი: ფიზიკაშიც ასევე. სასწავლო პროგრამა ნამდვილად ვერ სწავდება ფიზიკის საერთაშორისო პროგრამას, ძალიან დიდ სხვაობაა, ამიტომ სასწავლო ოლიმპიადში გამარჯვებული მოსწავლეები შემდეგ სპეციალურ კურსს გადიან. ბატონი ნიკოლოზ ჩხაიძე საერთაშორისო ოლიმპია-

დები ხანია ვაკვირდებით. სამი წლის წინ ჩატარდა პირველი ოლიმპიადი ქიმიის და ისინი, ვინც მასში VII-VIII კლასებში იყვნენ, ყოველწლიურად აუშვებობენ თავიანთი ცოდნას. ნიჭიერი, პერსპექტიული ბავშვები ნამდვილად გვაყვას. შესაბამისად, მასწავლებლების სასერტიფიკაციო გამოცდებში კიდევ იმეტომ არის საჭირო, რომ ასეთი ბავშვების სათანადოდ მომზადება შეძლოს სკოლის მასწავლებლებმა. სამწუხაროდ, ჩვენი მესამეკურსელები თუ მეშვიდეები, თუმცა, შეიძლება შეირჩეს კარგი მონაცემების მქონე ბავშვების გუნდი და მათთან მწვრთნელმა იმუშაოს დამატებით - მოამზადოს საერთაშორისო ოლიმპიადისთვის.

გოგი ჩერელაშვილი: ფიზიკაშიც ასევე. სასწავლო პროგრამა ნამდვილად ვერ სწავდება ფიზიკის საერთაშორისო პროგრამას, ძალიან დიდ სხვაობაა, ამიტომ სასწავლო ოლიმპიადში გამარჯვებული მოსწავლეები შემდეგ სპეციალურ კურსს გადიან. ბატონი ნიკოლოზ ჩხაიძე საერთაშორისო ოლიმპია-

რადგან სკოლები ლაზოკატორიული დანადგარებით აღიჭურვბა, რა თქმა უნდა, პედაგოგებსაც უნდა მოეთხოვებოდეთ ამ ლაზოკატორიული მუშაობის უნარი, პრაქტიკა, გამოცდილება.

დევრე გავლენა იქონია პირველი და მეორე ტურში მიღებულმა ქულებმა. თუ საგამოცდო დავალებების სირთულეს იმავე დონეზე დავაგვივებთ, მდგომარეობა ისევ უარესობისკენ წავა, ამიტომ თანდათან დავალებები უნდა გაერთიანდეს.

გოგი ჩერელაშვილი: გამოსაშვებ გამოცდებისთვის შექმნილი იყო მინიმალური სტანდარტი - შედეგებით რთული საკითხები იქნა ამოღებული. ვფიქრობთ, ამ სასწავლო ნელს, იმის გარდა, რომ ბატონმა მინისტრმა განაცხადა, რომ გამსვლელი ქულა აინებს და ყველა საგანში გახდება 5.5, შეიძლება პროგრამაც ცოტა უფრო გავართულოთ, ანუ ფიზიკაში შევიტანოთ მარტივი მექანიზმები, დახრილი სიბრტყე, ლინზები (ოპტიკა), პრაქტიკულად, ამოღებული იყო და ბევრი სხვა საკითხი. თუმცა, არ ვაპირებთ ამოცანების სირთულის გაზრდას. საკითხები დამატება, მაგრამ არ გართულებდა, შემდეგ ნელს უკვე ენახათ, ამას შედეგები გვიჩვენებს - 2011-12 სასწავლო წლის გამოსაშვებ გამოცდებზე შექმნილი სურათის მიხედვით ვიმოქმედებთ.

რაც შეეხება რეალურ სურათს, შესაძლოა ეს მხოლოდ გამოსაშვებ გამოცდების შედეგი არ იყო. დიდი სტიმული აღმოჩნდა დაფინანსება შარშან ვინც კი ფიზიკა ჩააბარა, ყველამ მიიღო გრანტი, ძირითადად, 100%-იანი. ამანაც განაპირობა ფიზიკის არჩევანი, ვთქვით, მათემატიკასთან შედარებით, სადაც საგრანტო კონკრეტული ბევრად უფრო მაღალი იყო. ამ ფაქტორმაც გარკვეული როლი ითამაშა.

ლება არ გვექონდა, ტესტი გავგეგმავდით. ეს არ არის სასკოლური ტესტი, როგორც მისაღებ გამოცდებზეა, ეს სასერტიფიკაციო ტესტია და იმ მინიმალური ზღვარს, რაც პედაგოგმა უნდა იცოდეს, ქვევით დანევა უბრალოდ შეუძლებელია.

გია ხატისაშვილი: ქიმიამ მდგომარეობა ცოტა უკეთესი აღმოჩნდა, ვიდრე ველოდებოდით. მაგრამ ერთ რამეს უნდა გაეცნას ხაზი, თეორიულ ცოდნასთან ერთად ტესტირება დავალებებით პრაქტიკული ნაწილიც მომზადებოდა - გამოსაცდელს უნდა აღენერა, როგორ ჩატარებდა მასწავლებელი ამა თუ იმ ექსპერიმენტს. ამ ნაწილში უფრო დაბალი შედეგი იყო, ვიდრე თეორიულ ცოდნაში. უნდა ითქვას, რომ ამოცანების ამოხსნის მხრივ მასწავლებლებს მნიშვნელოვანი ხარვეზები ჰქონდათ.

გოგი ჩერელაშვილი: რაც შეეხება ბიოლოგიას, აუქვერად უკეთესი სურათი გვაქვს, 55%-მა გადასახა ზღვარი. ვერ ვიტყვი, რომ ბიოლოგიაში უფრო მარტივი დავალებები იყო, ისეთივე სირთულის იყო, როგორც ფიზიკაში და ქიმიამ, მაგრამ შეიძლება ითქვას, რომ აქ არის ერთი სპეციფიკა - ბიოლოგია, როგორც საგანი, უფრო ფაქტობრივ ცოდნას ეყრდნობა. ფაქტობრივ ცოდნას, როგორც ჩანს, პედაგოგები ფლობენ. ფიზიკასა და ქიმიამ კი ყურადღება უფრო ამოცანების ამოხსნასა და შემოქმედებითობას აქცევს.

ისიც შეიძლება ვთქვათ, რომ ბოლო წლების განმავლობაში, თვე-

ძალიან გვირი პარტი პრაქტიკული მუშაობის გეგმვა.

საფუძვლები. თუმცა, ნელს ამ ტიპის ამოცანა მხოლოდ სამმა თუ ოთხმა პედაგოგმა დაძლია.

სინჯა - ლაზოკატორიული ნაწილი

გოგი ჩერელაშვილი: რადგან სკოლები ლაზოკატორიული დანადგარებით აღიჭურვა, რა თქმა უნდა, პედაგოგებსაც უნდა მოეთხოვებოდეთ ამ ლაზოკატორიული მუშაობის უნარი, პრაქტიკა, გამოცდილება. შესაბამისად, გამოცდებზე უნდა იყოს შესაბამისი დავალებები. 2010-11 სასწავლო წელს,

დის ნაკრების მწვრთნელმა და გამარჯვებულმა ამზადებს.

ნიკოლოზ ჩხაიძე: ფიზიკის საერთაშორისო ოლიმპიადებზე გამგზავრების წინ ნაკრების შეკრება ვატარებთ, სადაც ბავშვები, ძირითადად, ექსპერიმენტულ ნაწილზე მუშაობენ. ჩვენ დაგვიკვირვდა დანადგარების გარკვეული რაოდენობა - ნაწილი გააჩუქეს, ნაწილი შევიქონეთ. მათი საშუალებით გარკვეულ დონეზე ხერხდებოდა ბავშვების მომზადება.

გია ხატისაშვილი: ქიმიის საერთაშორისო ოლიმპიადებზე მონაწი-

დები ხანია ვაკვირდებით. სამი წლის წინ ჩატარდა პირველი ოლიმპიადი ქიმიის და ისინი, ვინც მასში VII-VIII კლასებში იყვნენ, ყოველწლიურად აუშვებობენ თავიანთი ცოდნას. ნიჭიერი, პერსპექტიული ბავშვები ნამდვილად გვაყვას. შესაბამისად, მასწავლებლების სასერტიფიკაციო გამოცდებში კიდევ იმეტომ არის საჭირო, რომ ასეთი ბავშვების სათანადოდ მომზადება შეძლოს სკოლის მასწავლებლებმა. სამწუხაროდ, ჩვენი მესამეკურსელები თუ მეშვიდეები, თუმცა, შეიძლება შეირჩეს კარგი მონაცემების მქონე ბავშვების გუნდი და მათთან მწვრთნელმა იმუშაოს დამატებით - მოამზადოს საერთაშორისო ოლიმპიადისთვის.

გოგი ჩერელაშვილი: ფიზიკაშიც ასევე. სასწავლო პროგრამა ნამდვილად ვერ სწავდება ფიზიკის საერთაშორისო პროგრამას, ძალიან დიდ სხვაობაა, ამიტომ სასწავლო ოლიმპიადში გამარჯვებული მოსწავლეები შემდეგ სპეციალურ კურსს გადიან. ბატონი ნიკოლოზ ჩხაიძე საერთაშორისო ოლიმპია-

დები ხანია ვაკვირდებით. სამი წლის წინ ჩატარდა პირველი ოლიმპიადი ქიმიის და ისინი, ვინც მასში VII-VIII კლასებში იყვნენ, ყოველწლიურად აუშვებობენ თავიანთი ცოდნას. ნიჭიერი, პერსპექტიული ბავშვები ნამდვილად გვაყვას. შესაბამისად, მასწავლებლების სასერტიფიკაციო გამოცდებში კიდევ იმეტომ არის საჭირო, რომ ასეთი ბავშვების სათანადოდ მომზადება შეძლოს სკოლის მასწავლებლებმა. სამწუხაროდ, ჩვენი მესამეკურსელები თუ მეშვიდეები, თუმცა, შეიძლება შეირჩეს კარგი მონაცემების მქონე ბავშვების გუნდი და მათთან მწვრთნელმა იმუშაოს დამატებით - მოამზადოს საერთაშორისო ოლიმპიადისთვის.

გოგი ჩერელაშვილი: თუ ეროვნულ გამოცდებზე დასახლებულნი პრობორტორიული მომავლები ძალიან იქნება და სათანადოდ დაფინანსებულ გამოყოფა, ეს დიდი სტიმული იქნება აბიტურიენტებისთვის და, იმედია, ინტერესიც ამ საგნების მიმართ გაიზრდება. გარკვეული პროგრესი უკვე სახეზეა - ნელს დადგინდებოდა გაიზარდა იმ აბიტურიენტთა რიცხვი, ვინც ფიზიკაშია აბარებს.

ესაუბრა
ლალი თვალიანი

სიასლა!

„ახალი მანათლეს“ ჩელაქსია სასწავლო დაწესებულებებს სთავაზობს თემატური ჰელპერებს, ჩაწოდებულია და ქართულ მწიგნობარს უძღვრება

თემატური კლასიკები დაწყებითი კლასებისთვის

ფორმატი A2 (42X59.4 სმ)

1. ძველი ანბანი
2. წელიწადის დროები: შემოდგომა-ზამთარი
3. წელიწადის დროები: გაზაფხული-ზაფხული
4. ფერები
5. ფორმები
6. გარეული ცხოველები
7. გარეული ფრინველები
8. პრეზენტები
9. რიცხვები
10. ხელ-გონიერება
11. შინაური ცხოველები
12. ტანსაცმელი
13. უბიძგო ნივთები
14. საოჯახო ნივთები
15. ტრანსპორტი
16. წყლის პინაქლები
17. ინგლისური ანბანი
18. რუსული ანბანი
19. ჩემი საძირკველი

თემატური კლასიკები მათალი კლასებისთვის

ფორმატი A1 (59.4X84.1 სმ)

1. რელიგიის წარმოდგენა
2. გარეული ფრინველები საძირკველი
3. გარეული ცხოველები საძირკველი
4. მწიგნობარი
5. ძველი ხალხური საძირკველი
6. მშენებარეობები საძირკველი
7. საძირკველი მშენებარეობები
8. ადამიანის აგებულება
9. რელიგიური და დინამიკები
10. გზის სისტემა
11. ნიღბი - სიტყვის წყარო
12. საძირკველი საფეხური დინამიკები
13. კვილი რეტი
14. მსოფლიო დროები
15. ზღვის დინამიკები
16. ძირითადი ელემენტების პერიოდული სისტემა
17. საფეხური წარმოდგენა
18. ძირითადი მსოფლიო მნიშვნელობა და საბრძოლო ტექნიკა
19. მსოფლიო შვიდი სიტყვა

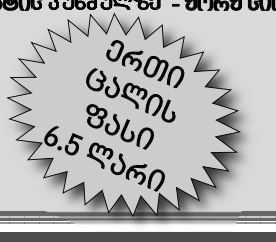
ქართული ლიტერატურის კაბინეტისთვის მწიგნობარული კორტრები (34X47 სმ)

1. იმპერიალური თხზულებები	13. ბაიბლიკური	23. დავით გურამიშვილი	35. ვახტანგ VI
2. მისიული ჯარისკაცობა	14. ტიციან ტაბიძე	24. გენიკი	36. გიორგი მერაბული
3. გიორგი ლეონიძე	15. სულხან-საბა ორბელიანი	25. გურამ ლეონიძე	37. ილია ჭავჭავაძე
4. ტიციან ტაბიძე	16. ნიკოლოზ ბარათაშვილი	26. რეზა ინანიშვილი	38. გრიგოლ ორბელიანი
5. ნიკოლოზ ბარათაშვილი	17. იოსებ ბერიშვილი	27. ალექსანდრე მანაშაძე	
6. გრიგოლ ტყეშელაშვილი	18. პოლიკარპე კაკაბაძე	28. ალექსანდრე მანაშაძე	
7. ირაკლი აბაშიძე	19. გურამ რეაზორიანი	29. იაკოვ გომეზაშვილი	
8. ლადო ასათიანი	20. იაკოვ ხუციანი	30. დავით კლდიაშვილი	
9. ნოდარ დუმბაძე	21. იოსებ საბანისი	31. აკაკი წერეთელი	
10. მირონ ბერიშვილი	22. კონსტანტინე გამსახურდია	32. რუსთაველი	
11. აკაკი ბაქრაძე		33. ვაჟა-ფშაველა	
12. ვასილ ბარათაშვილი		34. თეიმურაზ I	

ხელოვნების კაბინეტისთვის ჩაწოდებულია

1. ცისფერი პალეტები - დეკა	6. ავტოპორტრეტი - რემბრანდტ პარმენს ვან რაინი	12. საპირფარეო გასაღები, მრგვალი კუთხეები - შოტლანდიური
2. იმპერიალური თხზულებების სურათები 10 დამატებითი	7. მინიკები - ვილანკანო	
3. პორტრეტული ფიცი - შაკ-ლუი დავიდი	8. დელეგირებული სიტილი - მიქელანჯელო	
4. მწიგნობარული თხზულებები - დომენიკო გირლანდინო	9. მხატვრის გალი - კლოდ მონე	
5. ადგილ გლეხ-გაუბრის პორტრეტი - გუსტავ კლიმტი	10. უკლები შვილის დავარდება - რემბრანდტი	
	11. საძირკველი - რენუარი	

ლიტსანიტიდან ურანაწარმოებად

წერა როცა დაიწყო, გერმანიაში ცხოვრობდა... ლიტსანიტიდან ურანაწარმოებად...

თარგამი მუსიკალურად

ქალის მომზონს ახლანდელი თარგამი... მუსიკალური მემკვიდრეობა...

აზრი თანამედროვე დარბაზში

თანამედროვე ქართული ლიტერატურა... აზრი თანამედროვე დარბაზში...

წინაშე, რომელმაც დიდი ბავშვები მოიხმია

ვერასოდეს ვახსოვებ საყვარელ ავტორს... წინაშე, რომელმაც დიდი ბავშვები მოიხმია...

მათისძეველს მოლოდინი

ჯერჯერობით, ახალზე არაფერზე გემუშავებ... მათისძეველს მოლოდინი...

საზოგადოებრივი - გულწრფელი

ყველაზე მნიშვნელოვანი თვისებაა, რომელიც... საზოგადოებრივი - გულწრფელი...

ენივანალოვანი პროექტი

ქართული ენა მომავალი წარმატებისთვის

მნიშვნელოვანი ისიც, რომ ამ სახელმძღვანელოების დისტრიბუცია ეთნიკური უმცირესობებისთვის უფასოდ ხდება... ქართული ენა მომავალი წარმატებისთვის...

ახალი პროგრამის უმთავრესი მიზანი, რომელიც განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრომ დაიწყო... ახალი პროგრამის უმთავრესი მიზანი...

საქართველოს პრეზიდენტის 14 აპრილის ინიციატივით, განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრომ ახალი პოლიტიკა შემოქმედებდა... საქართველოს პრეზიდენტის ინიციატივით...

ახალ სახელმძღვანელოზე მუშაობისას ჩვენ დავეუფლებით თანამედროვე პედაგოგიკას... ახალ სახელმძღვანელოზე მუშაობისას...

ბუნებრივია, პირველი დონე უკმაირის არ არის და მუშაობის შემდეგ დროებით გაგრძელდება... ბუნებრივია, პირველი დონე უკმაირის არ არის...

მნიშვნელოვანი ისიც, რომ ამ სახელმძღვანელოების დისტრიბუცია ეთნიკური უმცირესობებისთვის უფასოდ ხდება... მნიშვნელოვანი ისიც...

ამიტომ, სამინისტროსთვის მეორე და არანაკლებ მნიშვნელოვანი მაღალკვალიფიციური კადრები არაქართველოვნებს სკოლებში ჩვენთვის მთავარი სამიზნე რეკომენდაციაა... ამიტომ, სამინისტროსთვის მეორე და არანაკლებ მნიშვნელოვანი...

გადანერგვით, რომ იქაური სკოლებისთვის დამატებითი რესურსი, ახალი ძალა გამოგვეყენებინა და დამატებითი პედაგოგები გაგვავსაზნა... გადანერგვით, რომ იქაური სკოლებისთვის დამატებითი რესურსი...

როგორც ცნობილია, პედაგოგობის სურვილი დღეს ძალიან მეტრ ახალგაზრდას აქვს... როგორც ცნობილია, პედაგოგობის სურვილი დღეს ძალიან მეტრ ახალგაზრდას აქვს...

არანაკლებ მნიშვნელოვანი, რომ პედაგოგები ადგილობრივ ოჯახებში ცხოვრობენ და ქართულ ენას ოჯახებში სწავლობენ... არანაკლებ მნიშვნელოვანი, რომ პედაგოგები ადგილობრივ ოჯახებში ცხოვრობენ...

რაც შეეხება უმუშევარ კვალიფიციურ პედაგოგებს - ამ პროექტის ფარგლებში არსებობს ქვეპროექტი - აკანონოვლილი ქართული, როგორც მეორე ენა... რაც შეეხება უმუშევარ კვალიფიციურ პედაგოგებს...

რაც შეეხება უმუშევარ კვალიფიციურ პედაგოგებს - ამ პროექტის ფარგლებში არსებობს ქვეპროექტი - აკანონოვლილი ქართული, როგორც მეორე ენა... რაც შეეხება უმუშევარ კვალიფიციურ პედაგოგებს...

ზრდარსებული განათლებისთვის კი ფუნქციონირებს ქართული ენის სახელები... ზრდარსებული განათლებისთვის კი ფუნქციონირებს ქართული ენის სახელები...

მაქსიმალურად ფუნქციონირებს ქართული ენის სახელები სასწავლო პროგრამაში... მაქსიმალურად ფუნქციონირებს ქართული ენის სახელები სასწავლო პროგრამაში...

ქონის სახელების რაოდენობა აუცილებლად გაიზარდება, არსებობს რაოდენობის რვა ახალი სახელი დამატება... ქონის სახელების რაოდენობა აუცილებლად გაიზარდება...

შემდეგი მიმართულება ბილინგვური სწავლებაა. ბილინგვური სწავლება სკოლებში... შემდეგი მიმართულება ბილინგვური სწავლებაა. ბილინგვური სწავლება სკოლებში...

ბილინგვური რეჟიმში ჩატარდება ტრენინგები, რომელთა მიზანია... ბილინგვური რეჟიმში ჩატარდება ტრენინგები, რომელთა მიზანია...

ბილინგვური რეჟიმში ჩატარდება ტრენინგები, რომელთა მიზანია... ბილინგვური რეჟიმში ჩატარდება ტრენინგები, რომელთა მიზანია...

ბილინგვური რეჟიმში ჩატარდება ტრენინგები, რომელთა მიზანია... ბილინგვური რეჟიმში ჩატარდება ტრენინგები, რომელთა მიზანია...

ბილინგვური რეჟიმში ჩატარდება ტრენინგები, რომელთა მიზანია... ბილინგვური რეჟიმში ჩატარდება ტრენინგები, რომელთა მიზანია...

მომავალი წლის ჟურნალი

ბავშვს ისეთ სკოლაში უხარია მისვლა, სადაც უყვართ და სადაც თავს დასვენებულად გრძობს

კარამ სკოლა „მნიშვნელოვან...“
თუხუცესის“ ღირამტორი, სა-
ბარტოლომეოს კარამ სკოლა-
ბის ასოციაციის თავმჯდომე-
ბარამ დავით კახიანიშვილი:

პირველ რიგში, მადლობა მინდა ვუთხრა გაზეთ „ახალ განათლებას“ იმისთვის, რომ განათლების სფეროში მიმდინარე მოვლენებს ძალიან აქტიურად აშუქებს და ინფორმაციას ხელმისაწვდომს ხდის უმარავი დანიტერესებული პირისთვის. ეს სახელეც – „დირექტორთა კლუბის“ შექმნა, ვფიქრობ, წარმატებული იქნება. რუბრიკა კიდევ ერთხელ უსვამს ხაზს დირექტორის მალა უსახესი მდგომარეობა, პირველ რიგში, სკოლის და შემდეგ – ვექების წინაშე.

ლეგელი, რომელიც დანაწილებით აცხადებს – ჩვენ დროს რომ იყო... ჩვენ ასე ვსწავლობდით... ჩვენ ასე ვგვესმობოდა... მიმართა, რომ რეტორა და მისი ადგილი დღეს სკოლაში არ უნდა იყოს. ყველაზე მთავარია, ვიყოს ჩვენი მონაწილეების ასაკისა და იმ გაგებით, რომ მათი ვეგსმოობა. დღეს არ შეიძლება ყურადღების გამახვილება ისეთ უზარალო და უმნიშვნელო საკითხებზე, რომლებიც ადრე, თუნდაც ჩვენს ბავშვობაში, ძალიან მნიშვნელოვნად ითვლებოდა, მაგალითად, აუცილებლად დღობით უნდა გვევლო სკოლაში. დღეს მონაწილეები თავისუფლად იცვამენ და მე ეს უფრო დადებით ტენდენციად მიმაჩნია. ის ნაცისრეცხვირის სასკოლო ფორმა, რომელიც ჩვენი გვეცხვირ, მართალია გვიყვარდა, მაგრამ ერთგვარად ათანაბრებდა და ადამიანებს და განსხვავებული აზროვნების, დამოუკიდებლობის, ინდივიდუალობის მომხრეებს თითქოს უკან ეწეოდა, აფერძნებდა. რა თქმა უნდა, არ შეიძლება ადამიანი თვატრში, ექსკურსიაზე, სკოლაში ერთნაირად ჩაეყვანა და მოიხდეს, ეს ჩვენს მონაწილეებს აუცილებლად უნდა ვასწავლოთ, არა მენტიორულად, არა უნდა სიყვარულით უნდა დაეარო გეთ და აუცილებლად დაევიყვარეთ და უსახელო არადადეკატურად ჩაეყვანო რომ მოვიდეს სკოლაში, ეს მისთვის შეურაცხველი მოყვარვის საბაზი არ უნდა გახდეს. მიყვარებით, ავეუსხნათ და თუ ჩვენი სიყვარულს იგრძობს, დაევიყვარებს და მეორედ ისეთი ჩაეყვანო მოვა, რომ გაგებარდება. რა თქმა უნდა, თანამედროვე მასწავლებელი თანამედროვე მეოთხედიანების უნდა ფლობდეს, სისტემატორად უნდა ეცნობოდეს უახლეს მიღწევებს. სხვათაშორის სკოლა, სადაც ეს მასწავლებელი მუშაობს, მაღალი რანგის ვერ იქნება. ერთი სიტყვით, დროს არ უნდა ჩამორჩეთ – ამძრობა და მოძრაობა, ჩემი თორეო“. სულ უნდა ვიძირობოთ, სულ რაღაც უნდა ვაკეთოთ, ვაჩვენოთ უსუსულას წინაშე.

სკოლის ბარტორი

რაც შეეხება სკოლის მართვას, ეს ურთულესი პროცესია. გვინდა, რომ სკოლის მართვის სწავლა, თქმა უნდა, შესაძლებელია, მაგრამ, ბევრს განსაზღვრავს პროფესიული ფაქტორი – დირექტორის ბავშვის სიყვარულის ნიჭი უნდა ჰქონდეს. სკოლის მმართველს ხშირად ეკისრება განმსჯელობა როლი, ამ დროს, სკოლის მმართველმა ამ მასწავლებლის ან მონაწილეს ადგილზე უნდა წარმოადგინოს თავი, ეს საქმესაც იხილავს, რომ, შედეგებისდაგვარად, სწორად განსაჯოს. თუმცა, სუბიექტურ სწორებისგან არავინა დაზღვეულია. მათც მიმაჩნია, რომ სკოლის მმართველი ის არის ის, ვისაც დიდი სიყვარული შეუძლია: ბავშვის, მასწავლებლის, ქვეყნის და ვისაც შეუძლია, ზოგჯერ თუნდაც შეურაცხველად იტანოს და პატივი სცეს ყველაზე უფრო დასახურებას არ მიმაჩნია. ეს ის შემთხვევაა, მარცხენა ლოყაში რომ გაგარეცხა, მარჯვენა უნდა მიუშვრო. დირექტორს ამ უნდა შეეძინდეს ავტორიტეტი და პრესტიჟი. უნდა იბრძობა პრინციპით – ახლობლობა უზრდელობა არ ნიშნავს. ყველათან უნდა იხილავს – მონაწილეებთან თუ მასწავლებლებთან, უნდა დაახასიათოს, რომ მათი ბედი მისთვის მნიშვნელოვანია, რომ უყვარს ისინი, მაშინ სკოლის მართვაც ადვილი იქნება.

ძალიან ბევრი საქმეა საკეთებელი. არსებობს აზრი, რომ კარგი მმართველი არის, ვინც სხვას აუფრთხილებს და თვითონ ნაკლებს აკეთებდა. სხვა არ ამუშაო, ცხევ ხომ საქმეა. სკოლის მმართველი თავს ვერ განითავსებულა, ზოგჯერ დღე-ღამეც კი არ არის საკმარისი, იმდენი საქმე აქვს. თავისუფლებისა და თავგანწირვის გარეშე, პირდაპირ მაგალითის გარეშე, არც სხვა იმუშავებს, ამიტომ დირექტორმა უპირველესად თვითონ უნდა მისცეს შრომის სიყვარულის მაგალითი მონაწილეებსა და მასწავლებლებს, რაც დიდ ძალისხმევას მოითხოვს. ამ ყველაფრისთვის კი, 24 საათი მართვაც ძალიან ცოტაა.

სკოლის №1 პრიორიტეტი

სკოლისთვის ალბათ ყველაზე დიდი პრიორიტეტი უნდა იყოს მონაწილეთა ჯანმრთელობა, ანუ უსაფრთხო სკოლა. ეს არის ყველაზე უმნიშვნელოვანი. თუ ბავშვი უსაფრთხოდ არ გრძობს თავს, თუ მშობელი დარწმუნებული არ არის, რომ მის შვილს სკოლაში არავითარ საფრთხე არ ემუქრება, რაც არ უნდა კავრავდეს ვასწავლით ბავშვს, თუ დავაფრთხილებ, ცოდნა პრიორიტეტი აღარ იქნება. ყველაზე მნიშვნელოვანია უსაფრთხო გარემო, სიყვარულის გარემო – ჩემი აზრით, ეს ყველაზე პრიორიტეტულია. ბავშვი, პირველ რიგში, ჯანმრთელი უნდა იყოს, უკვე შემდეგ სწავლა და ყველაფერი სხვა. ბავშვი მხოლოდ იქ არის ბედნიერი, სადაც უყვარს

და სადაც თავს დაცულად გრძობს, ასეთ სკოლაში უხარია მისვლა.

კურსდამთავრებულები

დიდი ბედნიერება მხვდა წილად, რომ ჩვენი კურსდამთავრებულები ყველაზე წარმატებულნი ყოფილიყვნენ. როგორც უნდა, ყველა ახარებს უმაღლეს სასწავლებლებში.

ერთი რამ მინდა აღვნიშნო, საქართველოში ასეა მიღებული, ადამიანმა აუცილებლად უნდა მიიღოს უმაღლესი განათლება. არ მემხვედრია ისეთი ოჯახი, ისეთი ახალგაზრდა, რომელიც იტყობს – კარგი ცხელობა მინდა შევისწავლო. ისეთი შთაბეჭდილება მირჩება, ვისაც ხელი მოუცარება უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღებ გამოცდებზე, ის მიდის პროფესიულ პროგრამებზე, რაც, ჩემი თვალსაზრისით, შეცდომაა. ადამიანმა ის უნდა აკეთოს, რაც უყვარს და რაც გამოისდის. თუ ამ სფეროში უმაღლესი განათლების მიღების შესაძლებლობა აქვს, ამაში ცუდი არაფერია, მაგრამ ასეც რომ არ იყოს, ეს სულაც არ ნიშნავს, რომ ის არ არის კარგი პირი. მთავარია, ყველა კურსდამთავრებული იყოს განათლებული და განათლებასთან ერთად, უდიდესი პატიოსნება ახლდეს. განათლებულზე საშობო განათლებული ადამიანი, თუ მას ღირებულება პატიოსნება არ გააჩნია. ასე რომ, პირველ რიგში, ჩვენს კურსდამთავრებულებში ღირსება და პატიოსნება უნდა იყოს – ხელი უნდა შეუწყნოთ ამ თვისებების განვითარებას და უპირობო რეგულაცია დაზღვევას. მხოლოდ ამის შემდეგ აქვს მნიშვნელობა, როგორ იხსნავს ის ა სკოლის დამთავრების შემდეგ ვინ რა არჩევანს გააკეთებს. სკოლის დამსახურება არ მიმაჩნია ის, რომ ყველა კურსდამთავრებული უმაღლესში ჩააბაროს და პრესტიჟული სპეციალობა აირჩიოს. პირიქით, მე რომ მკითხოთ, ამ შემთხვევაში, სკოლას კარგად ვერ შეუძლია. ახალგაზრდა მალა-აზრებულად სფეროში კი არ უნდა იმუშაოს, არამედ იმ სფეროში, რომელშიც ბედნიერი იქნება. შემოსავალი არ არის ბედნიერების წყარო, ბედნიერებაა, როდესაც ადამიანი მუშაობს სწორედ იქ, რის გარეშეც არ შეუძლია და სხვაგან არც უნდა.

მასწავლებლის აკადემიური მოსწრება

რა თქმა უნდა, მონაწილეთა აკადემიური მოსწრება განსაზღვრავს სკოლის მუშაობის აკადემიურ ხარისხს. მიმაჩნია, რომ ეს არ უნდა იყოს მხოლოდ მასწავლებლებზე მიმართული, მხოლოდ მასწავლებელი არ უნდა აფასებდეს ბავშვის აკადემიური მოსწრების დონეს. ჩვენ შემთხვევაში, გვაქვს მონიტორინგების სისტემა – დაახლოებით იქ კვირამი ან ერთ თვეში განხილავს მასალას დირექტორი ამონები. შედეგების მიხედვით მონაწილესაც ვაშინებთ და სკოლის შემდგომი მუშაობის კორექციასაც ვახდენთ – სადა არის სუსტი წერტილი, რომელი საკითხები ვერ ვასწავლოთ, რომელ კლასებში ვერ ვასწავლოთ, რომელ საგანში გვაქვს ცუდი მდგომარეობა. მონაწილეს ბუნება ისეთია, თუ იცის, რომ არ აკონტროლებს, მხოლოდ მაშინ ისწავლის საკვებით, როცა მასწავლებლის გამოხატებას ელოდება. თუმცა არაბს ისეთებიც, სულ რომ არ გამოიძიოს მასწავლებელმა, მაინც ისწავლია. მხოლოდ სისტემატური კონტროლითაა შეიძლება აკადემიური მოსწრების მაღალი დონის მიღწევა.

დირექტორის თავისუფალი დრო

თავისუფალი დრო საერთოდ არ მაქვს. თუმცა, გააჩნია რას ვიკეთებ სწავლებით თავისუფალ დროში, მა-

გალითად, როცა მონაწილეები გაცივლით პროგრამით საზღვარგარეთ მიმავს, ეს ჩემთვის თავისუფალი დროა. მართალია, იქაც დეტალური დღის განრიგი მაქვს ხოლმე, მაგრამ ისე არ ვმუშაობ, როგორც სხვა დროს. ჩემთვის ცალკე ადგილი თავისუფალი დრო არ არსებობს – ერთი საქმე მეორეს ენაცვლება. ვერც კი წარმოვიდგენია, სკოლის დირექტორს, თუ ის მართლა მუშაობს, თავისუფალი დრო რჩებოდა.

პრობლემები და მათი მოგვარების გზები

უდიდესი პრობლემაა, როცა მშობელი ობიექტურობას ვერ ინარჩუნებს. კარგია, რომ საქართველოში ყველა მშობელს აქვს სურვილი, საუკეთესო განათლება მისცეს შვილს, ეს ალბათ, ყველაზე დიდი კაბიტალია, რასაც შვილს შეუძლია, მაგრამ პრობლემაა, როცა მშობელი ობიექტურად ვერ აფასებს შვილის შესაძლებლობებს. ბუნებრივია, ზოგიერთი მონაწილე ძალიან კარგად სწავლობს და მაღალი ქულები აქვს, სხვა – ნაკლებად, მიუხედავად იმისა, რომ ერთ სკოლაში სწავლობენ. მშობელი, რომლის შვილი ნაკლებ ქულას იღებს, ფიქრობს, რატომ ჩემი შვილიც ასეთივე მაღალ ქულას არ იღებს. რა უნდა ქნას, ამ შემთხვევაში, სკოლის დირექტორს და მასწავლებლებს, ტყუილად ხომ არ დაუწერენ ნიშანს? მშობლისთვის ეს ტრაგედია არ უნდა იყოს. სამწუხაროდ, ისეთი შემთხვევებიც ვიცი, როცა მშობელი ბავშვს ფსიქიკას უზიანებს, რადგან იმაზე მეტს ითხოვს მისგან, ვიდრე მისი ფსიქოსომატური და ფიზიკური შესაძლებლობაა. ყველა ადამიანს ხომ ვერ მოსთხოვ სიმარტუნიტეტი? ეს ხომ არარეალური იქნება. ბავშვმა ის უნდა აკეთოს, რაც შეუძლია. მშობელი მას ამის გამო უნდა ემდობოდეს და არ საყვედროდეს, მეტს რატომ არ აკეთებო. იმ დროსაც თუ მოუვლნენ ბავშვს, უფრო მეტის მიღწევას ცდიდეს და უკეთეს შედეგს მიიღვენ.

არ შეიძლება შედარებით დახასიათებით ბავშვთან და უზიანდა, სკოლასთან მიდგომას. ეს უდიდესი პრობლემაა – ვერ ვაგვიხსენებთ მშობლებს, რომ მის შვილს მეტი არ შეუძლია. ერთმა მშობელმა ისიც კი მიიხარა, თქვენთან ინგლისური კარგად არ ისწავლება, ჩემმა შვილმა ბევრი რამ არ იცისო. მე ბავშვი მიყვარდა და ვერ ვიპოვე, რომ მშობელს უფროა, ეს მისი შვილის პრობლემაა. კლასში მათი ბავშვიან ცხრამ რომ კარგად იცის ინგლისური და მხოლოდ ერთი ვერ სწავლობს, მიზეზი რომ ამ ერთ ბავშვშია, ეს ხომ ნათელია. პირიქით რომ იყოს – ერთმა ციკოდეს და ცხრამ არა, რა თქმა უნდა, სკოლის ბრალი იქნება. ბავშვები სხვადასხვა საგნებს სხვადასხვა წარმატებით ითმობენ, არაბს ისეთებიც, ვინც ყველა საგანს წარმატებით სწავლობს, მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ეს ყველა ბავშვს შეუძლია. მშობლის უსაფრთხო მოთხოვნა მართლაც გადუფრული პრობლემაა. ვეპატიობ ყველა მშობელს, მესმის, შვილის სიყვარულით მოსდები, მაგრამ მინდა, რომ მათ ობიექტურად იყოს განმარტება ჰქონდეს. არ არის აუცილებელი, ბავშვმა ყველა საგანში 10 ქულა ჰქონდეს, მან ისედაც შეიძლება ცხოვრებაში წარმატებას მიიღოს და ძალიან კარგი პიროვნება დადგეს. როცა მშობლებს ეს არ ესმის, სკოლისთვის მასწავლებელი უდიდესი პრობლემა ხდება.

მე-მ გვერდზე

წარმატებული სკოლის მოძრაობა

სკოლა წარმატებულია, უპირველესად, მონაწილეთა ცოდნის დონით, ანუ ჩვენი შრომის შედეგით. ძირითადი განმსაზღვრელი სწორედ ეს უნდა იყოს – როგორია მონაწილეთა ცოდნის ხარისხი სკოლაში. მიმაჩნია, რომ რაც უნდა კარგი გაკეთებული ტრადიციად იყოს, რაც უნდა კარგი პირობები იყოს, სკოლის უპირველესი დანიშნულებაა, ჰქონდეს მაღალი აკადემიური მოსწრება. თუმცა, არც ეს არის ერთადერთი კრიტერიუმი, ყველა ბავშვს ყველა საგანში თანაბარი მოსწრება ვერ ექნება, მაგრამ ეს სულაც არ ნიშნავს იმას, რომ სკოლა ცუდი. მოსწრებითა კონტინენტში არაბს როგორც ტექნიკური ახერხებებით გამოირჩევიან, ასევე – ჰუმანიტარები. ყველა ბავშვი, რა თქმა უნდა, ვერ უნდა მალა შედეგს მაიემატიაში, მაგრამ ამის გამო არ უნდა დაიჩივროს. შეიძლება სხვა დარგებში (მაგალითად, სახელოცენტო) ძალიან დიდ წარმატებასაც მიიღოს და ძალიან კარგ პიროვნებად ჩამოყალიბდეს. მხოლოდ აკადემიური მოსწრებით, აკადემიური დონით – მხოლოდ ერთი კრიტერიუმი სკოლის წარმატებაზე მსჯელობა არ იქნება სწორი.

შეიძლება სკოლაში მაღალი აკადემიური დონე იყოს, მაღალი სწავლეთა მოსწრებაც ითქმის 100%-იანი, მაგრამ ბავშვი ამ სკოლასთან ურთიერთობით თავს ბედნიერად არ გრძობდა. ეს ფაქტორი უმნიშვნელოვანესია, რადგან მონაწილეები, განსაკუთრებით კერძო სკოლების, მიიღეს დღის სასწავლებლებში ახალგაზრდა და თუ თავს ბედნიერად არ გრძობენ, ძალიან მაღალი დონის ცოდნაც არ მიეცემა, არ მიმაჩნია ეს ცოდნა ღირებულად. პირდაპირ, თუ რომელიმე საკითხს უპირატესობას მივაჩვენებდი, ალბათ ამ უსახესი უნდა იყოს. ბავშვი და სკოლა მეტობრები არაბს, ბავშვს სკოლაში სიარული უხარია – ეს უპირველესად და შემდეგ ყველა სხვა კრიტერიუმი. ყველა სკოლა, ყველა პედაგოგი, რა თქმა უნდა, ორიენტირებული უნდა იყოს ცოდნის ხარისხზე და შემდეგ – მონაწილეს ცხოვრებაში გაიმარჯვოს, ეს ხომ სკოლის გამარჯვებაა იქნება.

თანამედროვე მასწავლებლის შტრისები

თანამედროვე, ალბათ, ისეთი მასწავლებელი უნდა ჩაითვალოს, რომელიც ისევე ფიქრობს, ისევე აზროვნებს, როგორც მისი დღევანდელი მოსწავლე. თუ მასწავლებლის აზროვნება არ მიყვება მონაწილეთა განვითარების დონეს, ტემპს, დღევანდელი ახალგაზრდობის მოთხოვნებს, ის თანამედროვე ვერ იქნება, რაც უნდა მაღალ დონეზე ფლობდეს საგანს.

მოგესვენებთ, დროს ბევრი სიხალე მოაქვს – კარგიც და ცუდიც, ისევე, როგორც ვეცდ დროს მიაქვს ბევრი – კარგიც და ცუდიც. მასწავ-

სასკოლო აქტივობა

ბანმარტაბიტი ბარათი

ნიწო ლორთქიფანიძე

ქუთაისის იოსებ ოცნების სახელობის №2 საჯარო სკოლის VIII კლასის მოსწავლე პედაგოგი - ნატო ტიქვილიძე

ლიტერატურულ ლოტოში, ციფრების ნაცვლად, აღებულია ვაჟა-ფშაველას 40 აფორიზმი, შედგება ხუთი დაფისა და 40 ოთხკუთხედიანად.

თამაშის წესი ასეთია: წ მოთამაშეს ვურიგებთ დაფებს. მეექვსე თითო-თითოდ იღებს და კითხულობს აფორიზმის პირველ ნახევარს, დანარჩენები კი ეძებენ მეორე ნახევარს და თავიანთ დაფებზე ოთკუთხედს აფარებენ. გამარჯვებული ის, ვინც პირველი შეავსებს დაფას. განმარტებითი ბარათით ვსარგებლობთ იმ შემთხვევაში, როდესაც ვერც ერთი მონაწილე ვერ გამოიცნობს აფორიზმის მეორე ნახევარს.

აფორიზმები ამოკრავილია ვაჟა-ფშაველას პოეტური შრომების ნიმუშებიდან

„აგსა და კარგსა კაცისას, როდის იფრეხს სოფელი“ /სახალსლო/
 „დევილ ვერ იცნობ ვაჟკაცსა, მის ვაჟკაციურ რჯულითა“ /ზახტრიონი/
 „არც კაი ბოლო იმთ აქეთ, ვინც ერთურთს აუხრიდება“ /ზახტრიონი/
 „გათამამებულ სიბრყივეს ან კი რა შაენონება“ /ქებათა-ქება/
 „ათას ცოცხალსა ზოგჯერა, ათჯერ სჯობს ერთი მკვდარია“ /ხმელი ნიფელი/
 „გადანაფურთხის ალოკვა კაცისთვის დიდი ნაკლია“ /ქებათა-ქება/
 „გმირთა სამარეს, როგორც ხატს, სამხეველად დაველირები“ /ზახტრიონი/
 „დედინაცვალმა დედობა ტყუილად დაიჩემა“ /სახალსლო/
 „დედისა ხელით ნაჭმევი, შამადი რომ იყოს, ტკბილია“ /სახალსლო/
 „ღიაცა მუდამ უხდება, გლოვა ვაჟკაცის კარგისა“ /სტუმარ-მასპინძელი/
 „ერთხელ სჯობია სიკვილი, მას ყოფნას ქვეყანაზედა“ /ხმა სამარადან/
 „ვერ მანონებ კარგ ყმასა, რაც არ უფდება ჭკვიანა“ /ქვიფი/
 „ვაი, რომ ცუდი ბეგია, პოვნა ძნელია კარგისა“ /სიკვილის გმირისა/
 „ვისაც სიკვილი აშინებს, ვინ გაიყოლებს ჯარშია“ /ჭირსუფალი/
 „ვინაც მომესა ლალატობს, შესაქმელია მინისა“ /ქებათა-ქება/
 „ვინაც მტერს მტრულად არ დახედვს, მისი სახელი კრულია“ /სისხლის აღრევა/
 „ვისაც მოუკლავს, ის მოკლავს ხარსა, ირემსა რქიანსა“ /გველისმტემელი/
 „ვაპ რა ძნელია, კვებობდეს, იკარგებოდეს სახელი“ /ხმელი ნიფელი/
 „ვერ შევიყვარებ ბოროტო, რაც უფდ მჩვენო კარგადა“ /ქებათა-ქება/
 „თუთის თეთრი ქვია ყველაგან, შავი დარჩება შავადა“ /ქებათა-ქება/
 „თუ კი ვამოგნე არა გმეცას, რას იზამ კარგის მოქმელია“ /ორი მელია/
 „იმედი ბეგრად საჯობია, უაზრო ბედისწერასა“ /გულო რას დაღონებულხარ/

„კაცი ის არის, ვის ჭირში ერთხელ არ დაუქმენია“ /ჭალარა/
 „კარგი კარგია მაინცა, ბეჩავი შეიყვარეო“ /სტუმარ-მასპინძელი/
 „ლამაზად მვილის აღმზრდელი, დედა მიცენია ღმერთადა“ /სახალსლო/
 „მგლის ლუკმად ხდება დედისა, წინ მორბენალი კვიცია“ /ქებათა-ქება/
 „მკვდარია უგრძობი კაცი, უსაზარესი მკვდარზედა“ /ზახტრიონი/
 „მით ვაქებ ვაჟკაცობასა, არ იყიდება ფულად“ /აღუდა ქეთელაური/
 „მამლის საჯდომი თუ იცის, მეტი რა უნდა მელასა“ /სტუმარ-მასპინძელი/
 „ნეტავი იმას ვისაც კი, მადლიერი ჰყავს ქვეყანა“ /გველისმტემელი/
 „რად მინდა უმინარსო, სიცოცხლე ოხერტილი“ /გული ძვერს/
 „რად მინდა მაშინ სიცოცხლე, ლუკმასა ვჭამდე სხვისასა“ /გოგოთურ და აფშინა/
 „რა კაცი ვეთხრა იმასა, ვისაც არა სძულს მონება“ /უსათაურო/
 „სიცოცხლეს აუგინასა, სიკვილი მიიჯვობს ხმალზედა“ /ზახტრიონი/
 „საზარელია დადგომა, უგრძობულობის გზაზედა“ /ზახტრიონი/
 „უფლის კურთხევა ანთია, სამშობლოს მცველის კარზედა“ /ხმა სამარადან/
 „უფას დასდებს ბოლოს ქვეყანა, ვისაც რა დაგვითვისია“ /უსათაურო/
 „ღმერთმა გიშველოს სიკვილი, სიცოცხლე შეგნობს შენითა“ /მოგონება/
 „ყველა მგზავრისთვის ინიქმევა, როცა იღუპვის გემია“ /სტუმარ-მასპინძელი/
 „ცუდას რად უნდა მტერობა, კარგია მუდამ მტრისა“ /აღუდა ქეთელაური/

„ათას ცოცხალსა ზოგჯერა...“	„დედისა ხელით ნაჭმევი...“	„ვერ მანონებ კარგ ყმას...“
„ერთხელ სჯობია სიკვილი...“	„უფლის კურთხევა ანთია...“	„უფლის კურთხევა ანთია...“
„ერთხელ სჯობია სიკვილი...“	„უფლის კურთხევა ანთია...“	„უფლის კურთხევა ანთია...“

ინფორმაცია

23 ოქტომბერს, აფხაზეთის საჯარო სკოლის 50 მოსწავლე საქართველოს ეროვნულ მუზეუმს ეწვია. მოზარდებმა დაათვალიერეს საქართველოს ეროვნული მუზეუმის გაერთიანებულ ბაზაში შემავალი ს. ჯანაშიას სახელობის საქართველოს მუზეუმი, ეროვნული გალერეა და შ. ამირანაშვილის სახელობის ხელოვნების მუზეუმი.

ვიზიტი აფხაზეთის ა/რ განათლებისა და კულტურის სამინისტროს პროგრამის „სამშვიდობო და სამოქალაქო განათლება“ ფარგლებში მოეწყო. მოსწავლეებმა მიიღეს მნიშვნელოვანი ინფორმაცია საქართველოს ისტორიაზე, კულტურაზე, ხელოვნებაზე, ეთნოლოგიასა და პოლიტოლოგიაზე, რაც ხელს შეუწყობს ახალგაზრდა თაობის ცნობიერების ამაღლებას საქართველოსა და სხვა ერების წარსულსა და აწმყოზე.

22 ოქტომბერს, გივი ზაღდასტანიშვილის სახელობის ამერიკული აკადემიის ბაზაზე, სპეციალურად აფხაზეთის საჯარო სკოლების მოსწავლეებისთვის შექმნილი „შაბათის სკოლა“ აფხაზეთის მოსწავლე ახალგაზრდების ახალ ნაკადს უმასპინძლებს. წელს, აკადემია აფხაზეთის საჯარო სკოლების N-XI კლასების 100-მდე მოსწავლეს მიიღებს.

მოსწავლეები ისწავლიან 20 განსხვავებულ თემატურ კლუბში (ინგლისური, კომპიუტერი, ზოგადი განათლება, კოსმოსი, ფიზიოლოგია, დასავლური ფილოსოფია და სხვ.). ამერიკული აკადემიის ხელშეწყობით, მოზარდებს შესაძ-

15 ოქტომბერს, სახელოვნებო სკოლამ „აფხაზეთი №1“ მონაწილეობა მიიღო საქართველოს ეროვნულ მუზეუმში გამართულ საგანმანათლებლო პროექტში „მე - მხატვარი“.

პროექტი წელს პირველად ჩატარდა და მასში 1200-მდე მოზარდი მონაწილეობდა. სახელოვნებო სკოლიდან „აფხაზეთი №1“ წარმოდგენილი იყო 13 მოსწავლე. ღონისძიების ფარგლებში, კონკურსანტებმა დაათვალიერეს ეროვნულ გალერეაში გამოფენილი ექსპოზიცია და შემდგომ საკუთარი შთაბეჭდილებები მუზეუმის მიმდებარე ტერიტორიაზე დახატეს (პანოს ხატვა, ინსტალაციაზე მუშაობა, კოლაჟი). ბავშვების მიერ შექმნილი ნამუშევრები ელენე ახვლედიანის სახელობის ბავშვთა გალერეაში გამოფინდა.

აღნიშნულ პროექტში სახელოვნებო სკოლის „აფხაზეთი №1“ მონაწილეობა დაეხმარება სკოლის აღსაზრდელებს შემოქმედებით განვითარებაში, მოზარდებს თვითგამოხატვის შესაძლებლობას მისცემს და გაზრდის მათში ინტერესს, მომავალში დაეუფლონ მხატვრობას, როგორც პროფესიას.

პროექტის საქართველოს ეროვნული გალერეის და ელენე ახვლედიანის სახელობის ბავშვთა გალერეის, კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროსა და თბილისის მერიის მხარდაჭერით განხორციელდა.

მანდატურებსა და გლდანის ბავშვთა სახლის აღსაზრდელებს კონოთეატრმა „ამირანი“ უმასპინძლა. ღონისძიების ფარგლებში, ბავშვებმა მხატვრული ფილმი „სამი მუშკეტერი“ ნახეს. მანდატურებმა ბავშვებს საშხსოვრო საჩუქრები გადასცეს.

მანდატურებმა და გლდანის ბავშვთა სახლის აღსაზრდე-

ლებმა, მთელი დღის განმავლობაში, სხვადასხვა გასართობი და კულტურული ადგილები მოინახულეს.

მანდატურების თქმით, ასეთ აქციებში მონაწილეობა ძალიან მნიშვნელოვანია, რადგან მათი სურვილია, თავადაც შეიტანონ გარკვეული წვლილი ბავშვების სწორად აღზრდაში.

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ეროვნული სასწავლო გეგმების ცენტრის დირექტორი ნათია ჯობაძე თბილისის N182 საჯარო სკოლაში თბილისის ისანი-სამგორის, დიდგორისა და მეტეხის სკოლების „მსოფლიო კულტურის“ პედაგოგთა ტრენინგს დაესწრო, რომელიც ეროვნული სასწავლო გეგმების ცენტრის ორგანიზებით იმართება.

როგორც საზოგადოებისთვის ცნობილია, 2011-2016 წლების ახალი ეროვნული სასწავლო გეგმის მიხედვით, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების საშუალო საფეხურზე ახალი არჩევითი საგნის - „მსოფლიო კულტურა“ - სწავლება დაიწყო.

2011-2012 სასწავლო წელს აღნიშნული საგანი უკვე აირჩია საქართველოს 550-მა ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლამ, მათ შორის კერძო სკოლებმაც.

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ეროვნული სასწავლო გეგმების ცენტრის ინიციატივით, შერჩეული 550 სკოლის „მსოფლიო კულტურის“ ყველა პედაგოგს ტრენინგები უტარდებათ ახალი საგნის სწავლების მეთოდოლოგიასა და მინარსობრივ საკითხებზე.

საქართველოს მსმსტაბით, 25 სატრენინგო ცენტრში აღნიშნულ ტრენინგებს გადანი პედაგოგები თბილისის, კახეთის, ქვემო ქართლის, შიდა ქართლის, იმერეთის, აჭარის, რაჭა-ლეჩხუმის, სვანეთის, მცხეთა-მთიანეთის, აფხაზეთის, სამცხე-ჯავახეთის სკოლებიდან.

„მსოფლიო კულტურის“ სწავლების მიზანია: მოსწავლის მიერ კულტურული მრავალფეროვნების მიმართ პოზიტიური დამოკიდებულების ჩამოყალიბება; მრავალფეროვან კულტურულ გარემოში წარმატებული კომუნიკაციისა და ტოლერანტობის უნარ-ჩვევების გამომუშავება და სხვ.

ინფორმაცია

ინფორმაცია მოქალაქეთა მიღების შესახებ

გამოცდების ეროვნული ცენტრის საზოგადოებისათვის ინფორმაციის მაქსიმალურად ეფექტურად და ოპერატიულად მიწოდების მიზნით მოქალაქეთა მიღების ახალ რეჟიმზე გადადის. ცენტრის ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილებით, მოქალაქეთა მიღება ყოველ სამუშაო დღეს, 11:00-დან 14:00 საათამდე, განხორციელდება გამოცდების ეროვნული ცენტრის ოფისში (მინდელის ქუჩა N9, ნუცუბიძის ქუჩის ბოლოში). მიღების საათების დასრულების შემდეგ მოქალაქეებს შესაძლებლობა ექნებათ, სპეციალურ ანექსში მუთითონ კითხვა და ტელეფონის ნომერი. ცენტრის წარმომადგენელი დღის ბოლომდე დაუკავშირდება კითხვის ავტორს და ამომწურავ ინფორმაციას მიაწვდის მისთვის საინტერესო საკითხის შესახებ.

მოქალაქეებს ინფორმაციის მიღება გამოცდების ეროვნული ცენტრის ცხელი ხაზისა და Facebook-ის გვერდისა და ელექტრონული ფოსტის მეშვეობითაც შეუძლიათ.

2011 წლის ოქტომბრიდან საქართველოსა და ესტონეთის განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროებს შორის პროექტი „დეველპმენტის პროფესიული განათლების განვითარება საქართველოში“ ამოქმედდება. პროექტის პრეზენტაცია სასტუმრო „ქორთიარდ მაიოტში“ გამართული სემინარის ფარგლებში შედგა. სემინარის მუშაობაში საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მოადგილე ირინე ქურდიძე, ესტონეთის ელჩი საქართველოში ტომას ლუკი, ესტონეთისა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროების წარმომადგენლები, საქართველოსა და ესტონეთის პროფესიული სასწავლებლების ხელმძღვანელები მონაწილეობდნენ.

სემინარის ფარგლებში, პროექტში მონაწილე რვა ქართულ და რვა ესტონურ პროფესიულ სასწავლებელს შორის, თანამშრომლობის ხელშეკრულებები გაფორმდა, რომლის თანახმაა: დაეცეს ამ სასწავლებლებს შორის სტუდენტთა, პედაგოგთა და ექსპერტთა გაცვლითი პროგრამები ამოქმედდება; მოხდება გამოცდების ურთიერთგაზიარება; სასწავლო პროგრამების დახვეწა და ევროპულ სტანდარტებზე მორგება; ჩატარდება ერთობლივი სემინარები, კონფერენციები, ტრენინგები როგორც საქართველოში, ასევე ესტონეთში. პროექტს მილიანად ესტონური მხარე აფინანსებს.

საქართველოს მხრიდან პროექტში ჩართულნი არიან შემდეგი პროფესიული სასწავლებლები: ახალ ტალღა - ქობულეთი, „აისი“ - კაჭრეთი, IT - თბილისი, „იბრია“ - ქუთაისი, „მერისი“ - თბილისი, „პროფესიონალი“ - თბილისი, „იკაროსი“ - თბილისი და ბათუმის საზღვაო აკადემია.

საქართველოსა და ესტონეთის შორის თანამშრომლობა რამდენიმე წლის წინ დაიწყო და, საქართველოს პროფესიული განათლების განვითარების სტრატეგიული გეგმებიდან გამომდინარე, არსებული პროექტი დახვეწილი საქმიანობის გაგრძელებას წარმოადგენს.

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი დიმიტრი შამკინი პირველ ექსპერიმენტულ სკოლაში ბიოლოგიის შემაჯამებელ ინტერაქტიურ გაკვეთილს დაესწრო. გაკვეთილი უახლესი ტექნოლოგიებით აღჭურვილ ჯეოსელის კლასში ჩატარდა.

შემაჯამებელ გაკვეთილზე, კლასში დამონტაჟებული თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით, ბიოლოგიის პედაგოგმა რამდენიმე წუთში შეძლო განვილი მასალაზე ტესტირების ჩატარება. დაეკლდა, რომელიც ინტერაქტიურ დაფზე იყო გამოტანილი, პარალელურ რეჟიმში მოსწავლეების მონიტორებზე გამოისახა. ტესტზე მუშაობის პროცესს მასწავლებელი მონიტორის მეშვეობით აკვირდებოდა, საჭიროების შემთხვევაში, მოსწავლეებს კომენტარებს უგზავნიდა და დავების შესასრულებლად სწორ მიმართულებას აძლევდა. შესრულებული სამუშაო ელექტრონულად ინახება და შემდეგ ფასდება.

პრეზენტაციის ინიციატივით, წარმატებული მომავლისთვის შექმნილ კლას-კაბინეტს უნიკალური შესაძლებლობები აქვს. ყველა ის თანამედროვე ტექნოლოგია, რომელიც ამ კლასშია დამონტაჟებული, წარმატებული მომავალი თაობის ჩამოყალიბებას ემსახურება და სასწავლო პროცესს კიდევ უფრო ეფექტურს და ნაყოფიერს ხდის. კლასში თავს კომფორტულად გრძნობენ როგორც მოსწავლეები, ასევე მასწავლებლები. მრავალფუნქციური საკლასო ოთახში თითქმის ყველა საგნის გაკვეთილები ტარდება. სხვადასხვა საგნების

სწავლებისას პედაგოგები აქტიურად იყენებენ ვირტუალურ ლაბორატორიებს. მაღალი ხარისხის ვიზუალიზაცია და აუდიოსისტემა პრეზენტაციების მოწყობის საშუალებასაც იძლევა.

პირველი ექსპერიმენტული სკოლა სისტემატურად მასპინძლობს სხვა სკოლების მოსწავლეებსა და პედაგოგებს და მათთვის მრავალფუნქციურ საკლასო ოთახში საინტერესო გაკვეთილებს აწყობს.

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მხარდაჭერით უახლესი ტექნოლოგიებით აღჭურვილი საკლასო ოთახი მალე ყვარელში გაიხსნება, პროცესი გაგრძელდება და, უახლოეს მომავალში, ანალოგიური მომავლის მრავალფუნქციური საკლასო ოთახები ყველა დიდი ქალაქის სკოლებში მოეწყობა.

პრეზიდენტის მიერ ინიცირებული მოსწავლეთა ნახალისების პროგრამა გრძელდება. ამჯერად, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის პირველმა მოადგილემა კოკა სეფერთაძემ და ქალაქ ქუთაისის მერმა გია თევდორაძემ იმერეთის რეგიონის საჯარო სკოლების მეათეკლასელებს მოსწავლეები პერსონალური კომპიუტერებით დაასაჩუქრეს.

წინასწარ ქუთაისის №1 საჯარო სკოლაში გაიმართა და კომპიუტერებით - Lenovo 250-მდე მოსწავლე დაჯილდოვდა, რომლებმაც 2010-2011 სასწავლო წელს საბაზო საფეხური წარჩინებით დაამთავრეს.

პროექტი რამდენიმე წელია ხორციელდება და წელს პირველად, მოსწავლეები იმ პორტატული კომპიუტერებით დასაჩუქრდნენ, რომლებიც საქართველოში დამზადდა.

მოსწავლეთა ნახალისების პროექტი პრეზიდენტის ნაციონალური პროგრამის „ჩემი პირველი კომპიუტერი“ ფარგლებში ხორციელდება და მისი მიზანია, ხელი შეუწყოს მოსწავლეთა მოტივაციის ამაღლებასა და ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებზე დაფუძნებული სწავლა/სწავლების მეთოდების გაძლიერებას.

საქართველოს მასშტაბით, წელს, კომპიუტერებით სულ 1108 წარმატებული მოსწავლე დაჯილდოვდა.

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ეროვნული სასწავლო გეგმების ცენტრის დირექტორი ნათია ჯოხაძე და ცენტრის წარმომადგენლები დუშეთის რაიონის სოფელ შუაფხოს საჯარო სკოლას ეწვივნენ და, დაბრუნებისას, რესურსების ოთახი სახშირად გახსნეს.

რესურსების ოთახი ცენტრის თანამშრომლების შემოწმებით გარემონტდა და აღიჭურვა ახალი ინვენტარით, კომპიუტერული ტექნიკითა და თანამედროვე ბიბლიოთეკით.

ეროვნული სასწავლო გეგმების ცენტრის ნაშრომების აქტიურად აწყვეს „ევროპული სკოლა“, რომელმაც შუაფხოს საჯარო სკოლას საუქურად გადასცა სასკოლო მერხები, ტელევიზორი, ნივნები და საკანცელარო ნივთები.

გამომცემლობებმა - „ინტელექტი“, „მერიდიანი“, „ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა“ - შუაფხოს საჯარო სკოლის მოსწავლეები სახელმძღვანელოებით უზრუნველყვეს.

დუშეთის რაიონის სოფელ შუაფხოს საჯარო სკოლა ერთადერთია, რომელიც თეთრი არაგვის, ე.წ. ბუდე-ფაგის მაღალმთიანი ხეობის სოფლებს ემსახურება. ამ მცირეკონტინენტური სკოლაში სულ 18 მოსწავლე სწავლობს. აღნიშნული სკოლა ერთ-ერთია იმ ხუთ სკოლადან, რომლებზეც ეროვნული სასწავლო გეგმების ცენტრის კურატორმა აქვს ალბელო.

მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების სქემაში ჩართვა დღემდე ნებისმიერ სერტიფიცირებულ პედაგოგს შეუძლია. ამ თემაზე საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მოადგილემ ირინე ქურდიძემ და სამინისტროს მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრის დირექტორმა გია მამულაშვილმა სპეციალური ბრიფინგი გამართეს.

20 ოქტომბრიდან 20 ნოემბრის ჩათვლით, სერტიფიცირებულ მასწავლებლებს შეუძლიათ დარეგისტრირდნენ, საქართველოს მასშტაბით, ნებისმიერ რესურსცენტრში. თითოეულმა მათგანმა უნდა წარადგინოს სამუშაო გეგმა, სადაც აღწერილი იქნება, რა აქტივობებს განახორციელებს მასწავლებელი 7 წლის მანძილზე და შეავსოს ანექსა, რომელიც რესურსცენტრში რეგისტრაციისას დახვდება.

მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების სქემა მიზანდასახვად პედაგოგების უწყვეტ პროფესიულ ზრდას. სქემაში ჩართვა მხოლოდ სერტიფიცირებულ პედაგოგებს შეუძლიათ და, გარკვეული კრედიტების დაგროვების შემთხვევაში, მათ სხვადასხვა სტატუსი ენიჭებათ:

- სერტიფიცირებული მასწავლებელი;
- პირველი კატეგორიის მასწავლებელი;
- უმაღლესი კატეგორიის მასწავლებელი.

სერტიფიცირებულ პედაგოგს, მომდევნო კატეგორიის მი-

ნიჭებისას, ავტომატურად, 8 წლით განუახლებდა სერტიფიკატი და სასერტიფიკაციო გამოცდების ჩაბარება აღარ მოუწევს.

კატეგორიების მისაღებად საჭირო კრედიტებს პედაგოგები სხვადასხვა აქტივობებში მონაწილეობით დაგროვებენ, მათ შორის: ტრენინგები, სემინარები, ოლიმპიადებში გამარჯვება, ნივნების თანაგვრობა და ა.შ.

მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების სქემა მსოფლიოში აპრობირებული მეთოდია, საქართველოში პირველად შემუშავდა.

მასწავლებლის სახლში ფიზიკის მასწავლებლებისთვის, ასევე N199 და N42 სკოლების მოსწავლეებისთვის მასტერკლასი ჩატარდა. ცერნის კვლევითი ლაბორატორიის ექსპერტებმა პედაგოგებთან ფიზიკაში არსებულ თანამედროვე მიღწევებსა და ამ სფეროში უახლესი ტექნოლოგიების გამოყენებაზე ისაუბრეს.

შეხვედრის ბოლოს კი, მასწავლებლებმა ცერნიდან პირდაპირ ჩართვაში მიიღეს ინფორმაცია იქ არსებულ საგანმანათლებლო რესურსებზე და მათთვის საინტერესო თემებზე კითხვები დასვეს.

მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრი ცერნის კვლევით ცენტრთან აქტიურად თანამშრომლობს. ცერნის წელს, კვლევითი ცენტრის ასამბლეაზე, ცერნში ფიზიკის 14 მასწავლებელი იმყოფებოდა. მასწავლებლის სახლში მასწავლებლების ტრენინგები ფიზიკაში ყოველდღიურად ტარდება. მაღალკვალიფიციურ ექსპერტებთან მუშაობის გარდა, ფიზიკის მასწავლებლებს საშუალება ეძლევათ, სხვადასხვა ცდები ჩაატარონ უახლესი ტექნოლოგიებით აღჭურვილ ლაბორატორიაში, რომელიც მასწავლებლის სახლს საჩუქრად კომპანია PHEWE გადასცა.

სპორტი

ახალგაზრდული გუნდის გაირკვა

საქართველოს ძიუდოსტთა ახალგაზრდული ნაკრების მთავარმა მწვრთნელმა გიორგი გუგუამ ის შემადგენლობა დაასახელა, რომელიც 3-6 ნოემბერს სამხრეთ აფრიკის დედაქალაქ ქეიპტაუნში თანატოლთა აფრიკელი პირველობაზე იჭიდავებს: ლერი ქსოფი და გიორგი მესაბლიშვილი (ორივე - 55), ვაჟა მარგველაშვილი და ლაშა გიუნაშვილი (60), ლაშა შავდათუაშვილი (66), მისიელ ჩოხელი და ფრიდონ გიგანი (73), ბექა ღვინიაშვილი და შალვა ნინიძე (81), გიორგი მერმანიშვილი და გიორგი ქავთარაძე (90), გურამ თუმშიშვილი და დავით მერაბიშვილი (100), ლევან მატიაშვილი და უმანგი კოკუერი (+100).

დეობოდა კიდევ, თუმცა, უფრო ლეინიაშვილისა და თუმშიშვილის გამოჩენა მაინც ცოტა მოულოდნელი იყო - ისინი ჯერ კიდევ ჭაბუკთა ნაკრებში გამოდიან და წლებულს ამ ასაკში მსოფლიოს ჩემპიონებიც გახდნენ. ლეინიაშვილმა ჭაბუკებში ბრწყინვალე სეზონი ჩაატარა - მოიგო ევროპისა და მსოფლიოს პირველობა, ევროპის ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალი. ამ სამ ტურნირში მან თვენახევრიანი შუალედში იასპარეზა, 17 შეხვედრა ჩაატარა და უკლებლოდ ყველა წინადად მოიგო! მათ უმეტესობაში მეტოქე შეზოჭა - ფიზიკურად ჩინებულად მომზადებულს მონინააღმდეგის ჩოქვენიმ გადაყვანა და შეზოჭვა ოდნავადც არ უჭირდა. ამ საქმიად კომპონენტით, ის რამდენიმე განსხვავებულ სტილის ძიუდოსტია, ვინაიდან ჩვენებს ჩოქვენიმ ჭიდაობა უჭირა. რაც შეეხება თუმშიშვილს, მან ჭაბუკებში მსოფლიოს პირველობა მოიგო, თან ძალზე დამაჯერებლად, ფინალში კი თანაგუნდელი შალვა ჩოჩელი დაამარცხა.

თუმცა, აფრიკაში ახალგაზრდული გუნდის ლიდერი მაინც ლაშა შავდათუაშვილი იქნება, რომელიც გუნდში ყველაზე გამოცდილია (ეროვნულ ნაკრებშიც უსაპარეზოა მსოფლიო თასებზე) და დამაჯერებლადც მოიგო ევროპა. ლეინიაშვილისა და თუმშიშვილის გარდა, ამ გუნდში გიუნაშვილსა და მერაბიშვილსაც დებოტი ექნებათ. შეგახსენებთ, რომ შავდათუაშვილის გარდა, წლებუნადე ევროპირველობაზე ჭელიძემ და მატიაშვილმა ვერცხლის მედლები მოიპოვეს, ჩოხელი კი მესამეზე გავიდა. იქ ბრინჯაომდე ერთი მოგვება დააკლდა მერმანიშვილსაც - ნახევარფინალში ტრიუმფით გასულმა მერე ზედიზედ ორი შეხვედრა ნაავო. მეშვიდეზე გავიდა გიგანი. ევროპის პირველობაზე მოულოდნელი და დასანანი იყო მესაბლიშვილისა და მარგველაშვილის უმედლოდ დარჩენაც - მათ ევროპის პირველობისთვის მოსამზადებელ ციკლშიც კარგად იჭიდავეს და კონტინენტის პირველობაზეც მწვრთნელი მათზე მედლები კანდიდატებად მიიჩნევა.

უკვე მოკოვეხული საგზურისთვის ბრძოლა

საქართველოს 17 და 19-წლამდე მორაგბეთა გუნდები რუმინეთის დედაქალაქ ბუქარესტში, ევროპის ჩემპიონატზე ითამაშებენ, თუმცა 19-წლამდელოათვის ეს მსოფლიო ალფის საგზურის შესარჩევი ტურნირიც იქნება. აღსანიშნავია, რომ მათ შარშან უკვე მოპოვეს ეს საგზური, მაგრამ მერე საერთაშორისო ფედერაციამ დებოლება შეცვალა, საკვალიფიკაციო ეტაპის ხელახლა ჩატარება დაადგინა და ჩვენებსაც ხელმეორედ უნეო ერთხელ უკვე მოპოვებული საგზურისთვის ბრძოლა. მათი მეტოქეები რუმინეთი, პორტუგალია, ბელგია, რუსეთი, პოლანდია, ესპანეთი და შვეიცარია იქნებიან. ჩვენი ნაკრები ამ ტურნირის მარშანდელი გამარჯვებულია და ამიტომ ახლა პირველ ნომრალა განთესილი. შესაბამისად, ისინი პირველ თამაშს მერვედ განთესილ შვეიცარიელებთან გამართავენ, წარმატების შემთხვევაში კი, ნახევარფინალში რუმინეთ-პორტუგალიას შორის მოგებულს შეხვდებიან. ჩვენებურთა მთავარი კონკურენტი მასპინძელია გუნდია.

მივიხედო. ჩემი მიზანია, ამ ბიჭებს თანამედროვე რაგბის თამაში ვასწავლო. ქართველ მორაგბეებს აქვთ პოლიუხები, რაც მსოფლიო თასზეც გამოჩნდა, მაგრამ ნაკლოვანებებიც თვალსაჩინოა. აუცილებელია, მათ სხვადასხვა ეპიზოდებში სწორი გადაწყვეტილებების მიღება ისწავლონ. ბრიტანელი თანატოლები ქართველ 19-წლამდელებს სწორედ ამით სჯობნიან. ისინი ადრეულ ასაკშივე სხვალობენ სწორად თამაშს და იციან, რა დროს როგორ მოიქცნენ, ამასთან, ტექნიკაც უკეთესი აქვთ. მე ეროვნული გუნდის მწვრთნელი არ ვარ და ჩემი სათამაშო ტაქტიკაც მისგან განსხვავებული იქნება. რა რესურსიც გვაქვს, ტაქტიკაც იმის მიხედვით უნდა შეარჩიო, ის მოთამაშეთა ხარისხს უნდა მოაჯერო. გამოსწავლას ყველა სათამაშო როლი საჭიროებს და გარკვეული ცვლილებები უკვე მოვასწარი. ახლა ბიჭები ბევრად უკეთესები არიან, მაგრამ საშუალო ჯერ კიდევ ბევრია. შედეგი და განვითარება - აი, ესაა ჩვენი მიზანი. ორივეს ერთად გაკეთება ძალიან რთულია, მაგრამ, მიმაჩნია, რომ მათი მიღწევა შეგვიძლია.

17-წლამდელოა ნაკრები, რომელიც ივინში გამართული საერთაშორისო ტურნირის - „შავი ზღვის თასის“ გამარჯვებულია, ერთნაირად ტურნირში ბელგიას, რუმინეთსა და პორტუგალიას გაეჯობრება. ისინი იმ ორი გუნდის ვინაობას გარკვევენ, რომლებიც გაისად 18-წლამდელოა ევროპის ჩემპიონატის ექვს ელიტარულ გუნდს დაემატებიან. მათთვისაც მთავარი კონკურენტი მასპინძელი რუმინეთია, რომელსაც შარშან მოუგეს. წარმატებები ვუსურვებთ ორივე ნაკრებს ამ რთულ მეჯობრებაში.

ინ რიჩარდ სმიტი, საქართველოს 19-წლამდელოა ნაკრების მთავარი მწვრთნელი: „მეტოქეების შესახებ თითქმის არაფერი ვიცი, მაგრამ ამას მნიშვნელობას არც ვანიჭებ. მთავარია, სწორედ შევასრულოთ დასახული ამოცანები და გამარჯვება ჩვენ დაგვრჩება. არც ერთი ჭკუათმყოფელი მწვრთნელი არ იტყვის, რომ ექვსი კვირა გუნდის გასაცნობად და მოსამზადებლად საკმარისი დროა, მაგრამ რაღაც მაინც მოვასწარი. თამაშის გაუმჯობესებისკენ ნაბიჯ-ნაბიჯ მივიწევი და ვფიქრობ, ბუქარესტშიც საუკეთესოები ვიქნებით. მორაგბეთა ერთმა ნაწილმა ვარჯიშს კარგად აულო ალლო, ზოგს გაუჭირდა, მაგრამ ნელ-ნელა მაინც წინ

შენბელიას სამეფო თამაში

მისასალმებელია, რომ ისევ გვიწევს წერა 19 წლის კალათბურთოლ თორნიკე მეგვლიას წარმატებულ თამაშზე. ოლონდ აქამდე თუ ეროვნული ნაკრების ფორვარდი ევრო-2011-ის შემდეგ, ძირითადად, ტესტ-მატებში ან ბელგიის პირველობაზე ჩაუქობდა, ახლა ევროლიგაზეც გაიბრწყინა. თანაც ვისთან - მადრიდის „რეალთან“! მოგახსენებთ, ჩვენებური ბელგიის ჩემპიონ „ბელგაკომში“ გამოდის, რომელმაც ევროპასკეტზე ბრყინვალე გამოსვლის შემდეგ, განათხოვრებული ქართველი ფორვარდი სასწრაფოდ დაიბრუნა და არც გუმანმა უმტყუნა - შენგელია ჩინებულად და უმტყუნა „რეალთან“ მისი გუნდი 76:100 დამარცხდა, მაგრამ ჩვენ-

ბურმა შეგვიწერად ითამაშა - მოედანზე 27.05 წუთი გაატარა და ამ 11 ქულა, 9 მოხსნა და 1 დაფარება დააუმტყუნა - შენგელია ჩინებულად და უმტყუნა „რეალთან“ მისი გუნდი 76:100 დამარცხდა, მაგრამ ჩვენ-

ქარაღის საშეომდგომო გამოცდა

უკვე რამდენიმე წლიანადია, ქართველი სასპორტო სკოლა თავისი ფულ ჭიდაობაში ჭაბუკთა შორის ელიტარული ტურნირის მასპინძლობს, რომელიც ქვეყნის რეგიონებს შორის იმართება. ამჯერად მასში 1996-98 წლებში დაბადებული მოზარდები მონაწილეობდნენ შიდა ქართლის, ქვემო ქართლის, თბილისის, რუსთავის, იმერეთის და კიდევ რამდენიმე რეგიონის ნაკრებებიდან. ესეც ერთ-ერთი შესარჩევი შეჯიბრება იყო გაისად მსოფლიოსა და ევროპის ჩემპიონატებზე წამსვლელი ჭაბუკთა გუნდის დასაკომპლექტებლად, თუმცა ამჯერად ნაკრების მთავარი კანდიდატები არ მონაწილეობდნენ. შეჯიბრება უამისოდაც დაძაბული გამოდგა, თუმცა არა მხოლოდ ლეიბზე მიმ-

დინარე ბრძოლებით, მწვრთნელთა ემოციებითაც. საბოლოოდ, წონითი კატეგორიების მიხედვით, ჩემპიონები გახდნენ: ქარელიდან - ბექა გიგაური (23), ელზან ნეფტალიანი (32), ტატიო ხარული (47), ალი მანაძილოლი (53) და ჯანგიჩი ამბელოვი (59); ხაშურიდან - მახარე გელაშვილი (29), ალექო ლომიძე (38), თორნიკე კვიციანი (42) და ბაჩანა მიქელაშვილი (+74); გორიდან - გიორგი გველაშვილი (26) და თემურ განიშვილი (35); რუსთაველი აბაჯი ტალახაძე (66) და ქუთაისელი გიორგი კვიციანი (74). საერთო გუნდურ ჩაივლში ქარელის გუნდმა გაიმარჯვა.

რუბრიკის უძღვებთ ირაკლი თამაძე

ქართველთა გამარჯვება სომხეთში

ამ დღეებში „მართებს“ ჭაბუკთა გუნდს სომხურ განაშობში, მწვრთნელისა და ვეტერანებში მსოფლიოს ცხრავ ზის ჩემპიონ ჟორა ოგანესიანის სახელობის ტურნირზე იასპარეზა. იქ სულ ხუთი ქართველი ჭიდაობდა, რომელთაგან ორმა მედლი მოიპოვა, თან - ოქროსი. ჩემპიონები გაიბო გონგლაძე (42) და ტარიელ გაფრინდაშვილი (69) გახდნენ. შეგახსენებთ, რომ ამ ასაკის მოჭიდავეები ჭაბუკთა ნაკრებში (დღეობენ ადგილის მოპოვებას. იქამდე ჯერ კიდევ ბევრი ტურნირია დარჩენილი, მაგრამ ჯერჯერ-

რობით ორივე ფალავანი უმთავრეს კანდიდატთა შორისაა. გონგლაძემ წლეულს საშურის ტურნირი მოიგო, ონში კი მეორეზე გავიდა. გაფრინდაშვილმა გაიმარჯვა ხაშურში, ხოლო სომხურ იჯვანში მეორეზე გავიდა, ონდის ის 63 კილოგრამის მოჭიდავეა, ახლა კი, დროებით, ზედა წონაშიც გახოსცადა საკუთარი შესაძლებლობები და წარმატებითაც. ნოემბრის დასაწყისში „მართებს“ წარმომადგენლები კვლავ იასპარეზებენ სომხეთში, ამჯერად - ერევანში.

ქართველი მწერლები

- ❖ ვაშა-ფშაველა, I-IV ტომი, - 11 ლარი
- ❖ ნოდარ დუმბაძე, I-V ტომი, - 13 ლარი
- ❖ ალექსანდრე ყაზვავიძე, I-II ტომი, - 11 ლარი
- ❖ მისივე ჯგავნიშვილი, I-VII ტომი - 11 ლარი
- ❖ ლევან გომთა, I-II ტომი - 16 ლარი
- ❖ ელიზბარ ყიფიანი, I-II ტომი - 15 ლარი
- ❖ კონსტანტინე გამსახურდია, I, II, III, VI, VII ტომი - 16 ლარი, IV-V ტომი - 18 ლარი
- ❖ რევაზ ინანიშვილი, I-V ტომი - 12 ლარი
- ❖ ვახტანგ ჭავჭავაძე, I-IV ტომი - 12 ლარი
- ❖ გრიგოლ აბაშიძე, I-II ტომი - 12 ლარი
- ❖ ოტია იოსელიანი, I-IX ტომი - 12 ლარი
- ❖ თამაზ შილაძე, I-V ტომი - 10 ლარი
- ❖ გოდარძი წიგნები, I-IV ტომი - 13 ლარი

მითითებულია თითო ტომის ფასი

გაომთავრება „ნიკოგენა“ და გზავთ „ახალი მანათლებლის“ სპეციალური პრეზენტი

სელმომწერთა საჩუქრადღებოდ!

თუ თქვენ წიგნის მოყვარული ბრძანდებით, შეგიძლიათ ისარგებლოთ „დიოგენეს“ შემოთავაზებით და გააფორმოთ ხელმოწერა.

გამოიწერეთ წიგნები და მიიღეთ სპეციალური ფასად

საყმაწვილო ენციკლოპედია „მსოფლიოს რელიგიები“

~~29.90~~

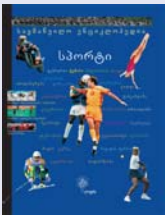
17 ლარი

საყმაწვილო ენციკლოპედია „მუსიკა“

~~29.90~~

17 ლარი

საყმაწვილო ენციკლოპედია „სპორტი“

~~29.90~~

10 ლარი

პირველად საბარათმფლობელი მონაწილეებისა და პედაგოგების სამაგიდლო წიგნი თამარ ბეროზაშვილი „ქართული ენის სასკოლო განმარტებითი ლექსიკონი“

~~14.90~~

10 ლარი

„ახალი განათლება“ წიგნის მწერ

მიმდინარეობს ხელმოწერა

გადმორიცხვისას აუცილებლად მიუთითეთ ქალაქი, რაიონი, სოფელი, სკოლა, სახელი და გვარი.

შესაძლებელია ინდივიდუალური ხელმოწერები!

მსურველები დაგვიკავშირდით ტელეფონზე:

295 80 23; 8790 95 80 23; 577 13 22 83.

ხელმოწერის თანხა გადმორიცხვით რეკვიზიტებზე:

მიმღები - შპს „ახალი განათლება“, ს/კ202058735

ს/ს„ლიბერთი ბანკი“, ბ/კLBRTGE22, ა/აGE93LB0113314052305000

შეგიძლიათ მიიღოთ!

მსოფლიო ისტორიის ენციკლოპედია

~~45~~ 35 ლარი

საბავშვო ცნობილი ენციკლოპედია

~~30~~ 26 ლარი

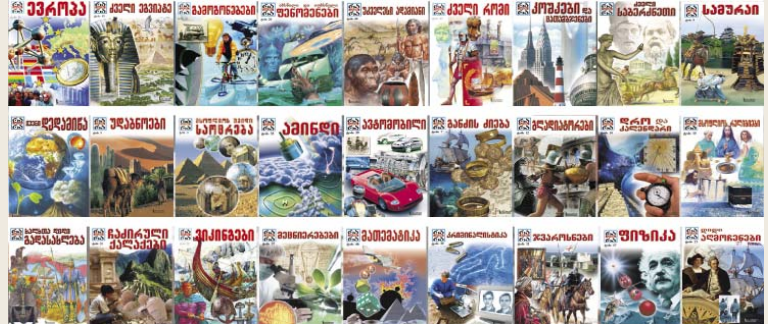
სელმომწერის ილუსტრირებული ისტორია

~~40~~ 30 ლარი

„მსოფლიო ლიტერატურის კლასიკოსები“ ერთი ტომი - 12 ლარი

„რა არის რა“ ერთი ტომი - 11 ლარი

მისამართი: ტბათლაშვილის №3 ტელ.: 295 80 23, 8790 958023, 577 132283.

www.axaliganatleba.ge E-mail: axaliganatleba@gmail.com Skype: axali.ganatleba

რედაქციის რეკვიზიტები:

საბარათველს განაი

პ/კ BAGAGE22,

ს/კ 202058735,

პ/ბ GE 86 BG 0000000 123631000 GEL

მთავარი

რედაქტორი:

მარიკა ჩიქოვანი

რეგისტრაციის № 2/4-1609, ინფორმაციის ხელმოწერისთვის: 76096

გზავთ რეგისტრირებული დიფუზის რაიონის სასამართლოს მიერ.

რედაქციაში შემოსული ხელნაწერები არ რეცენზირდება და ავტორებს არ უბრუნდებათ.